

A decorative horizontal bar at the top left of the slide, featuring a blue background with a white and orange semi-circle on the right side.

Bestemming Burgerschap

Samenhang ontwikkelen in het curriculum

Matthijs Driebergen en Luuk Kampman

Workshop

- Curriculum: actuele stand van zaken burgerschap
- Aan de slag met burgerschap: reflectievragen m.b.t. samenhang in het curriculum

Opwarmer

Gedachten over burgerschap:

Wat geven we een leerling mee wanneer wij hem 'los' laten in de samenleving?

Werken aan burgerschap

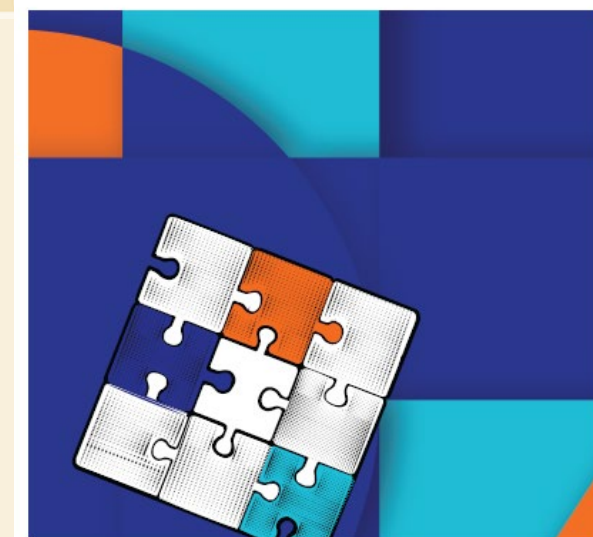

Werken aan burgerschap

<https://www.slo.nl/vakportalen/vakportaal-burgerschap/handreiking-burgerschap-bouwstenen/>

slo / een doordacht curriculum dat doen we *samen*

Bouwstenen Burgerschap

ZEVEN BOUWSTENEN VOOR DE HANDREIKING BURGERSCHAP FUNDEREND ONDERWIJS

Academische Werkplaats

Vereniging van scholen in het voortgezet onderwijs

Actuele stand van burgerschap: wetgeving

Het **nadrukkelijk en expliciet bijbrengen** van respect voor en kennis van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat (wetsartikel a)

Het **beschrijven** hoe zij met hun leerlingen werken aan de sociale en maatschappelijke competenties die nodig zijn om te functioneren in een pluriforme democratische samenleving (wetsartikel b)

Het **borgen** van aandacht voor/ kennis van soorten van diversiteit op het niveau van groepen en individuen en het bevorderen van de acceptatie daarvan (wetsartikel c)

Het **vormgeven** van de school als oefenplaats voor democratisch burgerschap (wetsartikel d)

- https://www.eerstekamer.nl/wetsvoorstel/35352_verduidelijking_van_de

Actuele stand van burgerschap: bouwstenen

Bouwstenen

1. Vrijheid en gelijkheid
2. Macht en inspraak
3. Democratische cultuur
4. Identiteit
5. Diversiteit
6. Solidariteit
7. Digitaal samenleven
8. Duurzaamheid
9. Globalisering
10. Technologisch burgerschap
11. Denk- en handelwijzen

Actuele stand van burgerschap: verbinden

Verbinden van:

wetsartikelen – kerndoelen (eventueel eindtermen) – bouwstenen

Voorbeeld:

Wetsartikel a:	Burgerschapsrelevante kerndoelen	Bouwstenen
<p>Het nadrukkelijk en expliciet bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat</p>	<p>Primair onderwijs kerndoelen OJW 37, NL 3, 6, 7 en 8</p> <p>Voortgezet onderwijs onderbouw kerndoelen M&M 36, 46, 47, NL 5, 6, 7 en 8</p>	<p>1. Vrijheid en Gelijkheid 3. Democratische cultuur 6. Solidariteit</p>

Actuele stand van burgerschap: ontwikkelingen

- Actualisatie kerndoelen (?)
- Actualisatie examenprogramma's o.a. maatschappijleer, Nederlands, MVT en meer
Start vakvernieuwingscommissies vanaf februari 2022
burgerschapsdoelen die 'verkaveld' worden onder vakken in de bovenbouw
maatschappijleer wordt grootste 'landingsplek' en CE?
*burgerschapsdoelen gebaseerd op de **bouwstenen** (?)*
- Maatschappelijke diensttijd (MTD)
- Basisvaardigheden
- Landelijke ondersteuningsstructuur

Actuele stand van burgerschap: *samenhang in de eigen school-reflectievragen*

<https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/peil-onderwijs/burgerschap-einde-bo-2019-2020/aan-de-slag-met-burgerschapsonderwijs>

Op welke manier geef ik de visie van de school concreet en herkenbaar vorm in mijn burgerschapsonderwijs?

Wat heb ik als leraar nodig om meer aandacht aan de maatschappelijke doelen van burgerschap te besteden?

Op welke plekken in het curriculum van dit schooljaar besteed ik aandacht aan de doelen van burgerschap en hoe hangen deze doelen samen met de doelen van andere vakken?

In hoeverre hebben leerlingen zelf zicht op de ontwikkeling van hun burgerschapscompetenties?

Academische Werkplaats

Vereniging van scholen
in het voortgezet onderwijs

centrale afsluiting:

Opbrengsten

vragen?